

A biztosítási adó

2021

A biztosítási adó a biztosítási szektort terhelő – forgalmi típusú – különadó¹. Az adóból származó bevétel a központi költségvetést illeti meg².

Tartalom

1. A biztosítási adó tárgya, alanya.....	1
2. Az adó alapja, a biztosítási díj elszámolása	4
2.1. Az adó alapja.....	4
2.2. A biztosítási díj elszámolása.....	4
3. Az adó mértéke.....	5
3.1. Az adó mértéke casco, illetve vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatás nyújtásakor...	6
3.2. Az adó mértéke kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szolgáltatás nyújtásakor.....	7
4. Az adó megállapítása	8

1. **A biztosítási adó tárgya, alanya**

1.1 A biztosítási adó tárgya:

Adóköteles a biztosítási szolgáltatás a Batv. alkalmazásában

- a casco biztosítás,
- a vagyon- és balesetbiztosítás, valamint
- a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás

nyújtása, ha a kockázat felmerülésének helye³ Magyarország⁴.

Nem kell biztosítási adót fizetni

- a betegségbiztosítás⁵ illetve
- a mezőgazdasági biztosítás⁶

nyújtása után.

¹ Szabályait a biztosítási adóról szóló 2012. évi CII. törvény (Batv.) tartalmazza.

² Batv. 7. § (2) bekezdés.

³ A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 4. § (1) bekezdés 62. pont *b*) alpont.

⁴ Batv. 2. § .

⁵ Bit. 1. számú melléklet A) részének 2. pontja szerinti biztosítási ágazat

⁶ A mezőgazdasági termelést érintő időjárás- és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény szerinti mezőgazdasági biztosítás.

Casco biztosítás⁷	Vagyon- és balesetbiztosítás⁸
<u>Szárazföldi jármű cascója</u> szárazföldi gépjárművekben, nem gépi meghajtású szárazföldi járművekben bekövetkezett károk	<u>Balesetbiztosítás</u> ideértve a munkahelyi balesetet és a foglalkozási megbetegedést is
<u>Sínpályához kötött jármű cascója</u> sínpályához kötött járművekben bekövetkezett minden kár, veszteség	<u>Szállítmányra kötött biztosítás</u> beleértve árukat, poggyászokat és valamennyi más vagyontárgyat ⁹
<u>Légi jármű cascója</u> a légi járművekben bekövetkezett minden kár, veszteség	<u>Tűz- és elemi károkra vonatkozó biztosítás</u> valamennyi vagyoni kár, amelynek okozója tűz, robbanás, vihar, viharon kívüli egyéb természeti (elemi) kár, atomenergia, földcsuszamlás, talajsüllyedés, földrengés
<u>Hajó – tengeri, tavi és folyami vagy csatornán használt jármű – cascója</u>	<u>Egyéb vagyoni károk¹⁰</u>
	<u>Szárazföldi járművekkel összefüggő felelősségbiztosítás</u> beleértve a fuvarozó felelősségét
	<u>Légi járművekkel összefüggő felelősségbiztosítás</u> beleértve a fuvarozó felelősségét
	<u>Tengeri, tavi, folyami és csatornán használt vízi járművekkel összefüggő felelősség</u> beleértve a fuvarozó felelősségét is
	<u>Általános felelősségbiztosítás¹¹</u>
	<u>Hitelbiztosítás</u> ide tartozik az általános fizetéseképtelenség, az exporthitelezés, a részletfizetési ügylet, a jelzálog-hitelezés, a mezőgazdasági hitelezés
	<u>Kezesség, garancia nyújtása</u>

⁷ Bit. 1. melléklet A) rész 3–6. pontjai szerinti ágazatok.

⁸ Bit. 1. melléklet A) rész szerinti ágazatok, kivéve 3–5. pontokat, de ideértve az életbiztosításhoz kapcsolódó kiegészítő balesetbiztosítást.

⁹ A szállított árukban vagy poggyászokban keletkezett károk, függetlenül a használt szállítási eszköz típusától.

¹⁰ Például jégeső, fagy okozta kár, illetve a lopás okozta kár.

¹¹ Például a környezetszennyezéssel kapcsolatos felelősségbiztosítás.

	<u>Különböző pénzügyi veszteségekre kötött biztosítás</u> ¹²
	<u>Jogvédelmi biztosítás jogi költségek és perköltségek</u> ¹³
	<u>Segítségnyújtás</u>

A kockázat felmerülésének helye, a kötelezettségvállalás tagállama nem életbiztosítási ághoz tartozó biztosítási ágazatoknál:

- ingatlan(ok) és az ezekben található ingóságok biztosításakor, ha ezeket ugyanaz a biztosítási kötvény fedezi, az a tagállam, ahol az ingatlan található,
- bármely fajta jármű biztosításakor az a tagállam, amely a Kgfb. tv-ben¹⁴ meghatározott kötelezettségvállalás országának tekinthető,
- legfeljebb 4 hónapos tartamú, utazási és szabadság alatti kockázatok biztosítására szóló szerződéskor – tekintet nélkül az érintett biztosítási ágazatra – az a tagállam, amelyben a szerződő fél a szerződést megkötötte,
- minden egyéb esetben, amely nem tartozik kifejezetten az előző pontok hatálya alá, az a tagállam, amelyben a szerződő állandó tartózkodási helye van, vagy ha a szerződő jogi személy, az a tagállam, amelyben ezen jogi személynek az a telephelye található, amelyre a szerződés vonatkozik.

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási kötelezettség azt jelenti, hogy **minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemeltetője köteles** – a külön jogszabály alapján mentesített gépjárművek, illetve meghatározott feltételek esetén az egyes állami gépjárművek¹⁵ kivételével – a Kgfb. tv. szerinti biztosítóval a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére **biztosítási szerződést kötni**, és azt díjfizetéssel hatályban tartani.¹⁶

1.2. A biztosítási adó alanya

A biztosítási adó alanya a biztosító, ideértve az Európai Gazdasági Térség tagállamában székhellyel rendelkező vagy a Bit. szerinti harmadik országbeli

¹² Például a foglalkoztatással összefüggő kockázatok, előre nem látható üzleti mellék- és többletköltségek, nyereségkiesés.

¹³ A jogvédelmi biztosítás a jogi eljárási költségek viselésére és a biztosítási fedezetből fakadó más szolgáltatások nyújtására vonatkozó kötelezettség díj ellenében történő elvállalása, így különösen

- a biztosított által elszenvedett kár és a részére járó sérelemdíj megtérülésének biztosítása peren kívüli egyezséggel vagy polgári, illetve büntetőeljárásban,

- a biztosított polgári, büntető-, közigazgatási hatósági vagy egyéb eljárásban, illetve a biztosítottal szemben támasztott kártérítési és sérelemdíj iránti igény esetében a biztosított védelme vagy képviselése.

¹⁴ A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény.

¹⁵ Mentessülnek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötésének kötelezettsége alól azon gépjárművek üzemeltetői, amelyeket az üzemeltetői jogokat gyakorló minisztériumot vezető miniszter, vagy az üzemeltetői jogokat gyakorló szervezet felett irányítási vagy felügyeleti jogot gyakorló miniszter rendeletében a biztosítási kötelezettség alól mentesített a Gfbt. 57/H. § (1) bekezdése szerint.

¹⁶ Gfbt 4. § (1) bekezdés.

biztosító magyarországi fióktelepét, illetve a határon átnyúló biztosítási szolgáltatást nyújtót is az adóköteles biztosítási szolgáltatása tekintetében¹⁷.

2. Az adó alapja, a biztosítási díj elszámolása

2.1. Az adó alapja

Az adó alapja a biztosítási díj¹⁸.

A biztosítási díj

- a biztosító által,
- a biztosítási szolgáltatások körébe tartozó biztosítások után,
- a számviteli jogszabályok alapján elszámolt bruttó díj,
- ideértve a számviteli jogszabályok alapján nem bruttó díjként elszámolt, de a biztosítási szolgáltatás fedezeteként a biztosítási szolgáltatás ellenértékének minősülő értéket.¹⁹

Nem alapja az adónak

- a mezőgazdasági biztosítás bruttó díja, illetve
- a más biztosítótársaságtól viszontbiztosításba²⁰ vett biztosítások állományából kapott – bruttó díjbevételeként elszámolt – díjbevételel.

Ha a biztosító

- egy biztosítási jogviszonyban több, biztosításiadó-köteles szolgáltatást nyújt vagy
- biztosításiadó-köteles biztosítási szolgáltatást és más biztosítási szolgáltatást – például betegségbiztosítás – együttesen nyújt,

a biztosítási díj a biztosításiadó-köteles biztosítási szolgáltatásonként elkülönítetten megállapított díj.

2.2. A biztosítási díj elszámolása

A biztosítónak a vonatkozó kormányrendelet 2. számú melléklete alapján kell elszámolnia a biztosítási díjakat,²¹ az adót **a biztosítási díj(részlet) elszámolásának hónapját követő**

¹⁷ Batv. 3. §.

¹⁸ Batv. 1. § 7. pont, 4. §.

¹⁹ Elsősorban a befektetésekkel kombinált, úgynevezett unit-linked életbiztosításoknál fordul elő, hogy a biztosító kockázatvállalása a biztosítási díjjal fedezett kockázatok mellett más kockázatokra is kiterjed, például baleseti kockázatra. Ennek fedezetét az biztosítja, hogy a biztosítás megtakarítási részéből a biztosító költségei ellentételezésére egy bizonyos összeget elvon. Ezen összeg kvázi biztosítási díjként szolgál, így szintén az adóalap része.

²⁰ Viszontbiztosítási tevékenységnek minősül a biztosító vagy viszontbiztosító, továbbá harmadik országbeli biztosító vagy viszontbiztosító által vállalt kockázat egy részének vagy egészének szerződésben meghatározott feltételek alapján, díjfizetés ellenében történő átvállalása [Bit. 4. § (1) bekezdés 112. pont]. Viszontbiztosításból származó díj: a viszontbiztosításba vételi szerződésekben kimutatott, a viszontbiztosítási állomány díjából a kockázat átvállalásáért kapott díj (ld. kormányrendeletben).

hónap 20-áig kell megállapítania. A biztosító a díjbevétel elszámolásakor két lehetőség közül választhat²²:

- a) a biztosítási díjbevételét folyamatosan, az érvényes szerződések szerinti esedékesség időpontjában számolja el, a szerződés szerint várható összegben. A szerződések megszűnésekor, a megszűnés hónapjában a már elszámolt bevételt, a megszűnés hatályának időpontjára vonatkoztatva kell csökkenteni;
- b) a biztosítási évben a díjbevételt a pénzügyi realizálás időpontjában számolja el. Az év zárásakor elszámolja a mérlegfordulónapon érvényes szerződések fordulónapig esedékes, de pénzügyileg nem realizált bevételét, ezzel egyidejűleg megszünteti az előző évi záráskor ugyanilyen címen elszámolt bevételt.

Példa:

A biztosító az a) pontban foglaltak szerint jár el a biztosítások elszámolásakor.

Az ügyfél tűz- és elemi károkra vagyonbiztosítási szerződést kötött a biztosítóval, a biztosítási időszak 2021. január 1-től 2021. december 31-ig tart. Az ügyfél negyedéves díjfizetési esedékességet választott, és az első, illetve a második negyedévre vonatkozó díjfizetési kötelezettségének 2021. január 22-én, illetve május 6-án tesz eleget, majd május 17-én felmondja a szerződést. A biztosítóval kötött megállapodás alapján a szerződés ilyenkor az egyoldalú megszüntetés napján szűnik meg.

A biztosító a díjbevételeket 2021. januári, illetve áprilisi havi bevételként számolja el, és a 2021 január, illetve áprilisi hónapra vonatkozó bevallásában vallja be a biztosítási adó összegét az adott szerződés tekintetében.

A szerződés megszűnésének hónapjában, 2021 májusában a második negyedévre elszámolt bevételt csökkenti azon összeggel, amely a május 18. – június 30. közötti időtartamra, az első két negyedévre esik.

Ha a biztosító a 2021 áprilisi hónapra vonatkozó, 2021. május 20-i esedékességű bevallását már a díjbevétel csökkentése előtt benyújtotta, akkor a 2021 áprilisi hónapra vonatkozó bevallását önellenőrzéssel módosíthatja, csökkentheti az adott hónapra vonatkozó adókötelezettségét.

3. Az adó mértéke²³

A Batv. a casco, illetve a vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatásokra **sávosan progresszív** adómértékeket ír elő akkor, ha az **összesített** – az említett biztosítási szolgáltatásokból származó – **adóalap a 8 milliárd forintot nem éri el.** A sávós adómérték a Batv. alapján a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szolgáltatásnál nem alkalmazható, annál ugyanis mindig egykulcsos adót kell alkalmazni.

²¹ A biztosítók éves beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 192/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet.

²² A kormányrendelet 2. sz. mellékletének az eredménykimutatás egyes tételeire vonatkozó előírásai alapján.

²³ Batv. 5.§.

3.1. Az adó mértéke casco, illetve vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatás nyújtása után

Az adókötelezettség megállapításához elsőként azt kell megvizsgálni, hogy **az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben** a casco, illetve vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatások nyújtásából származó **összesített adóalap elérte-e a 8 milliárd forintot**.

Ha igen, az adó mértéke **casco biztosításnál 15 százalék, vagyon- és balesetbiztosításnál 10 százalék** az adókötelezettség egyes hónapjaiban.

Ha nem érte el a 8 milliárd forintot, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának

- 100 millió forintot meg nem haladó része után a **15 százalékos, illetve 10 százalékos adómérték 25 százaléka,**
- 100 millió forintot meghaladó, de 700 millió forintot meg nem haladó része után a **15 százalékos, illetve 10 százalékos adómérték 50 százaléka,**
- 700 millió forintot meghaladó része után a **15 százalékos, illetve 10 százalékos adómérték 100 százaléka.**

A következő táblázat összefoglalja a casco, illetve a vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatások nyújtásából származó, biztosítási díjból képzett adóalaphoz tartozó, 2020-ban hatályos adómértékeket.

A biztosítás típusa	Az adó alapja	Az adó mértéke
casco biztosítás	biztosítási díj	<ul style="list-style-type: none">• az adóalap 15 százaléka• annál az adóalanynál, amelynek az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd forintot nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának<ol style="list-style-type: none">1) 100 millió forintot meg nem haladó része után 3,75 százalék (a 15 százalék 25 százaléka)2) 100 millió forintot meghaladó, de 700 millió forintot meg nem haladó része után 7,5 százalék(a 15 százalék 50 százaléka)3) 700 millió forintot meghaladó része után 15 százalék
vagyon-és baleset-biztosítás	biztosítási díj	<ul style="list-style-type: none">• az adóalap 10 százaléka• annál az adóalanynál, amelynek az adóelszámolás hónapja előtti naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd forintot nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának<ol style="list-style-type: none">1) 100 millió forintot meg nem haladó része után 2,5 százalék (a 10 százalék

		25 százaléka)
		2) 100 millió forintot meghaladó, de 700 millió forintot meg nem haladó része után 5 százalék (a 10 százalék 50 százaléka)
		3) 700 millió forintot meghaladó része után 10 százalék

Az alkalmazandó adókulcsok két tényezőtől függnnek:

- az előző évi bruttó casco, vagyon- és balesetbiztosításból származó biztosítási díj összege,
- az adóelszámolás hónapja adóalapjának összege.

A kedvezményes adókulcsok a sávokban olyan arányban alkalmazandók az egyes biztosítási ágaknál, amekkora arányt az adott hónapban a casco, illetve vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatások díja a teljes havi adóalapban képvisel.

Példa:

A biztosító 2020-as adóévi összesített adóalapja 4 milliárd forint.

A 2021 február hónapra eső adóalap 570 millió forint, ebből 360 millió forint casco biztosításból származik, 210 millió forint vagyonbiztosításból.

Mivel az előző évi összesített adóalap nem érte el a 8 milliárd forintot, a februári adóalapnál a főszabálynál kedvezőbb, sávós adómértékek alkalmazhatók.

Az adóalap 12/19-ed része (360/570) származik casco, míg 7/19-ed része (210/570) vagyonbiztosításból, az adóalap 100 millió forintot meg nem haladó részéből ilyen arányt képviselnek az egyes adóköteles biztosítási díjak – a casco biztosításból származó díjbevételből 63,16 millió forint tartozik ide, míg a vagyonbiztosításból 36,84 millió forint. Az erre eső adó mértéke – 63,16 millió x 3,75 százalék – 2,37 millió, illetve – 36,84 x 2,5 százalék – 0,92 millió forint, azaz összesen 3,29 millió forint.

A következő adósávba 470 millió forint jut, amelyből a casco biztosítás díjbevétele (360 millió – 63,16 millió) 296,84 millió forint, míg a vagyonbiztosítás díjbevétele (210 millió – 36,84 millió) 173,16 millió forint.

A casco biztosításból származó díjbevétel utáni, középső sávra jutó adó (296,84 millió x 7,5%) 22,26 millió Ft, vagyonbiztosításnál pedig (173,16 x 5%) 8,66 millió Ft.

A 2020. februári casco-, illetve vagyonbiztosítási adóköteles díjbevételek utáni biztosítási adó összege (3,29 millió + 22,26 millió + 8,66 millió) 34,21 millió forint.

3.2. Az adó mértéke kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szolgáltatás nyújtásakor

Az adó mértéke – az adóelszámolás hónapját megelőző naptári évben elszámolt díjbevétel mértékétől függetlenül – az adóalap 23 százaléka, de a biztosító kockázatviselésével érintett időtartam naptári napjaira naponta legfeljebb 83 forint/gépjármű.

A Gfbt. szerinti fedezetlenség időtartamára a biztosító kockázatviselése díjfizetés hiányában nem terjed ki – kivéve a szünetelés időtartamát –, így az adó mértékének megállapításánál erre az időszakra nem vonatkozik a napi 83 forintos limit.

4. Az adó megállapítása

A biztosító az **adót a biztosítási díj, díjrészlet elszámolása hónapját követő hónap 20-áig** – azaz legkorábban 2021. február 20-ig – **állapítja meg, vallja be a 2021 jelű nyomtatványon** és ezen időpontig **fizeti meg**.

A nyomtatványt csak elektronikusan lehet benyújtani.

A bevallás ÁNYK-ban futó kitöltőprogramja és a hozzá tartozó útmutató a

- www.nav.gov.hu → *Nyomtatványkitöltő programok* → *Nyomtatványkitöltő programok*
→ *Programok részletes keresése*

útvonalon található meg.

A bevallás webes kitöltőprogramja – WebNYK – és a hozzá tartozó útmutató a következő útvonalon érhető el:

- www.nav.gov.hu → *Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazás (ONYA)*.

A biztosítási adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal látja el. A biztosítási adót a **NAV Biztosítási adó bevételi számlára, a 10032000-01076318-00000000 számlaszámra** kell teljesíteni. (200-as adónemkód).

Nemzeti Adó- és Vámhivatal